DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 19. VI. 1930
krat, ____ prilog.

Poštnina plačana v gotovini.

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

„OBRTNI VESTNIK“
izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:
celoletno . . . . . Din 40·—
polletno . . . . . Din 20·—
posamezna številka . . Din 1·—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik. V LJUBLJANI, dne 20. junija 1930. Štev. 25.

Obrtniški kongres v Beogradu.

Energičen izstop slovenskih delegatov. Načrt obrtnega zakona, skupne ali ločene zbornice, filijalka obrtne banke, znižanje obresti za obrtniške kredite, davka prost eksistenčni minimum za obrtnike.

V nedeljo 15. t. m. se je vršil v Beogradu kongres »Zemaljskega saveza zanatskih udruženja«. Navzočih je bilo okrog 300 delegatov obrtniških organizacij iz cele države. Povabilu k udeležbi so se kot gostje odzvali v častnem številu tudi delegati obeh zvez in nekaterih zadrug iz Slovenije, in sicer gg. Rebek, Krapež, Iglič, Pristov, Šimenc in Herzmanski in Bizovičar iz Ljubljane ter Bureš in Krajcer iz Maribora, katerim se je kot konzulent pridružil tudi zbornični tajnik g. dr. Pretnar. Na zboru je bilo opaziti tudi dva zastopnika obrtništva iz Bolgarije.

Po otvoritvenem in pozdravnem nagovoru predsednika g. Ginovića sta pozdravila kongres med drugimi tudi gg. Rebek in Bureš.

G. Josip Rebek je kot predstavnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani izjavil, da morajo Slovenci obžalovate, ker ne morejo glede vprašanja zbornic in obrtnega zakona slediti obrtništvu iz nekaterih drugih pokrajin. Slovensko obrtništvo hoče v tem pogledu to, kar je spoznalo na podlagi dolgoletnih izkušenj za pravo. Ono ima že od leta 1859. dalje urejeno obrtno zakonodajo, ki se je skozi desetletja z njegovim sodelovanjem izpopolnjevala. Načrt novega obrtnega zakona v glavnem ustreza zahtevam slovenskega obrtništva, četudi je v nekaterih točkah potreben izpopolnitve. Zato smatra slovensko obrtništvo ta načrt za dober. Obžalovati je, da to stališče ne najde primernega razumevanja. Slovensko obrtništvo vztraja tudi odločno na stališču za skupne zbornice in ne more omejiti zahteve po ločenih zbornicah, kot nekakih obrtnih oblastih, ker bi bile take zbornice birokratska ustanova in bi pomenile za slovensko obrtništvo korak nazaj.

G. Franjo Bureš je izpregovoril v imenu Zveze obrtnih zadrug v Mariboru. Izročil je pozdrave obrtništva na najsevernejši meji države ter opozarjal na resno voljo do sodelovanja, kar dokazuje prihod mariborskih delegatov v Beograd. Povdaril je, da je stališče slovenskega obrtništva glede obrtnega zakona in vprašanja zbornic enodušno in izrazil željo, da bi dobili tak obrtni zakon, ki bi ne pomenil za obrtništvo nazadovanja, temveč korak naprej.

Po sprejetju poročila o delovanju Zemaljskega saveza je o vprašanju načrta novega obrtnega zakona govoril predsednik Zanatske komore g. Milan Stojanović. V govoru, ki je trajal čez dve uri, je odklanjal vladni načrt obrtnega zakona, češ da ne odgovarja načelnim zahtevam, katere je stavilo obrtništvo iz cele države na konferenci v Brodu. Večji del svojega govora je posvetil vprašanju sistema komor, hvalil delovanje posebne zanatske komore (zbornice) ter plediral za ustanovitev ločenih zbornic po celi državi.

Po njegovih izvajanjih je dobil besedo zbornični tajnik g. dr. Josip Pretnar iz Ljubljane. Takoj uvodoma je opozoril, da gosp. Stojanović svojih trditev, da načrt novega obrtnega zakona ne odgovarja zahtevam obrtništva, osobito resolucijam brodske konference, ni podprl s konkretnimi navedbami. Iz načrta pa je razvidno, da v glavnem ustreza temu, kar je obrtništvo v načelnih stvareh zahtevalo. Načrt je v glavnem osvojil načelo usposobljenosti, ker je uvedel 2—4 letno učno dobo, 3—4 letno pomočniško prakso in pomočniški in mojstrski izpit. Glede šolstva in naraščaja je ugodil zahtevi obrtništva s posebnim poglavjem in so potrebne nekatere izpremembe samo pri določbah socijalno - političnega značaja. Tretji točki brodske resolucije glede upoštevanja obrtništva pri državnih licitacijah je v načrtu ustreženo. Četrtit očki, ki govori o uvedbi obrtniškega zavarovanja, se ni ustreglo. Toda tudi nekatere ugledne obrtniške organizacije, ki pobijajo zakonski načrt, same niso izstopile za to zahtevo tako, kakor bi si želelo slovensko obrtništvo. Določbe glede kaznilnic bi bile seveda potrebne izpremembe; to pa se zgodi lahko s korekturo, a ni potreba načrt radi tega a limine odkloniti. Določbe, s katerimi se pobija šušmarstvo, deloma popolnoma ustrezajo in bi bile potrebne samo še korekture. Pospeševanju obrta in strokovnega šolstva je v veliki meri ustreženo s tem, da zakonski načrt ustvarja iz glob radi obrtnih prestopkov posebne banovinske fonde za podpiranje strokovnega šolstva obrtnega naraščaja. Obligatornost obrtniške organizacije je izvedena, dasi so potrebna dotična določila še znatnejše izpopolnitve, ki se pa da izvršiti. Glavnim zahtevam je torej v bistvu ustreženo. Zato smatra slovensko obrtništvo vladi načrt obrtnega zakona, dasi potreben še korekture, vendarle v glavnem za dober.

Glede vprašanja komor (zbornic) pa slovensko obrtništvo ni dostopno teoretičnim argumentom pobornikov skupnih zbornic, temveč upošteva samo to, kar vidi v praksi. Ako napravimo paralelo ene ločene zbornice. n. pr. Zanatske komore v Beogradu in ene skupne zbornice, n. pr. Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in pogledamo, kaj stori ena ali druga za eno najbolj važnih zadev obrtništva, t. j. za povzdigo strokovne izobrazbe naraščaja in mojstrov, vidimo sledeče: Zanatska komora je od leta 1925. do 1929., torej v petih letih žrtvovala v ta namen skupno samo 82.000 Din, dočim je dala ljubljanska zbornica samo v enem letu za obrtne obrtno pospeševanje, prirejanje tečajev, izpopolnitev v inozemstvu itd. pa 450.000·— Din. Obrtništvo vidi, kako se dela v praksi (Medklic: filijalka Zanatske banke v Ljubljani!) in sodi samo po delu. Zato je razumljivo, da se ob takem položaju slovensko obrtništvo ne more odločiti drugače, kakor za skupne zbornice.

Končno je treba še omeniti, da se ponavljajo primeri, da se v nekaterih velevažnih vprašanjih, n. pr. glede stališča obrtništva napram načrtu obrtnega zakona in sistema zbornic, govori o enodušnem mnenju obrtništva cele države, dasi mnenje ni enodušno, temveč deljeno. Tako postopanje ni pravilno in je treba obsoditi one, ki govore in pišejo v imenu celokupnega obrtništva države, dasi za to nimajo legitimacije.

Sledil je še jako lep govor oosp. Iglič a iz Ljubljane, ki je povdarjal dobro voljo slov. obrtništva za sodelovanje in apeliral na hrvaške in srbske tovariše, da pravilno pojmujejo stališče Slovencev. Zavračal je odločno očitke, da so slovenski obrtniki pod sugestijo zborničnega tajništva. Slovensko obrtništvo je dovolj izobraženo, da lahko misli s svojo glavo. Če pa vidi, da kdo dela v interesu obrtniškega stanu, pravično priznava tako delo. Glede obrtnega zakona in zbornic pa slovensko obrtništvo misli in dela po svobodnem lastnem prevdarku brez vsakršnega upliva.

Izvajanja slovenskih delegatov so izzvala precej burne replike. Pri tem so iz vrst naših zastopnikov na napade predsednika Zanatske komore in Zanatske banke g. Stojanovića in drugih padali vzkliki, zakaj se Slovencem ne da filijalke zanatske banke, zakaj se obrtništvu Južne Srbije ne da lastna zbornica, dasi jo imajo še trgovci in industrijalci, nadalje, da se je podpis slovenskega delegata na resoluciji zadnjega beograj. obrtniškega kongresa izvabil in zlorabil na nelojalen način itd.

Po dveurni debati in replikah se je nato še pred sklepanjem o resolucijah slovenska deleoacija dostojno poslovila in zapustila zborovanje.

Intervencija radi podružnice Obrtne banke v Ljubljani in eksistenčnega minima.

Slovenska delegacija je v ponedeljek posetila predsedstvo in ravnateljstvo Zanatske banke. Ponovila je zahtevo slovenskega obrtništva po podružnici Obrtne banke ter opozorila na nujno potrebo, da se obrestna mera za obrtniške kredite zniža, ker sedanje višine mali obrtnik ne zmore in ker gre splošno za znižanj eobrestne mere. Obljubljeno je bilo, da pride ustanovitev podružnice O. B. v Ljubljani in v Sarajevu na razgovor na prihodnji seji bančne uprave.

V finančnem ministrstvu so se naši delegati zglasili pri pomočniku ministra g. Letici ter izročili spomenico, v kateri se zahteva, da se uvede za obrtniške in pridobninske davke davka prosti eksistenčni minimum. Upati je, da se bo tej zahtevi obrtništva ustreglo.

Pripombe k novim davčnim predpisom.

Obrtništvo je z novim zakonom o neposrednih davkih slabo odrezalo. Pred izenačenjem neposrednih davkov je plačeval obrtnik samo pridobnino in le gospodarsko krepkejše je zadela še dohodnina. Po novem zakonu pa naj plača obrtnik res da samo en davek (pridobnino), toda ta je trši, kot sta bila preje oba davka skupaj. Predvsem pa so prizadeti mali obrtniki, ki preje niso plačevali dohodnine, sedaj pa znaša pridobnina sama večkratno mnogokratnhk prejšnje pridobnine. Poleg tega obrtniki na deželi težko občutijo neenakost v davčni obremenitvi, ki obstoji v tem, da so kmetje za svoje hiše oproščeni zgradarine, obrtnik pa, ki je praviloma veliko na slabšem nego kmet, pa naj plača za svojo hišo davek.

Položaj obrtništva je v sedanjih časih bolj neugoden, nego je bil kdaj. Boj za obstanek je vedno trši in konkurenca je vedno občutnejša. Posebno mala obrt trpi vsled vedno večjega uveljavljenja industrije in mali obrtnik zasluži komaj toliko, da se skromno preživi. Veliko je mojstrov, katerim ob koncu tedna ne ostane niti toliko zaslužka, kolikor zasluži srednji pomočnik. Spričo tega malo obrtništvo svoje davčno breme težko prenaša in željno pričakuje olajšanja. — Z novim davčnim zakonom se je davčno breme kmetovalcem nekoliko olajšalo, za obrtništvo pa preje poostrilo nega olajšalo. Obrtništvo se mora za vsako betvico svojih pravic boriti, čeprav mu pristojajo. Opozarjamo v tem oziru samo na težave, katere je moralo olrtništvo prestati, da se mu je posrečilo doseči pravilno uvrstitev nekaterih panog v davčne skupine, n. pr. za mesarje in peke.

Novi davčni zakon tangira obrtniške interese z novimi določili o najemni vrednosti hiš malih obrtnikov na deželi. Najemna vrednost teh hiš se po novem zakonu pavšalira na iznose, ki pri naših razmerah na deželi večinoma presegajo dejansko najemno vrednost. Sicer ima pavšaliranje svojo prednost, vendar pa izgubi na vrednosti s tem, da je pavšal jako visoko nastavljen.

Druga poostritev davčnih predpisov obstoji v tem, da je glasovanje v davčnih odborih preurejeno. Predsednik je do sedaj glasoval samo pri enakem številu glasov, če sta dva odbornika glasovala za eno oceno, druga dva pa za drugo. Po novih predpisih pa glasuje predsednik tudi pri razpršenih olasovih in s tem odločuje. Ako glasuje n. pr. A za oceno 5000 Din, B za oceno 6000 Din, C za oceno 8000 Din in D za oceno 10.000 Din, odda tudi predsednik svoj glas, n. pr. za oceno 10.000 Din, ki dobi s tem dva glasova; ker pa nima ta ocena še absolutne večine, se ji prišteje še naslednji za davčnega zavezanca najneugodnejši glas, to je glas za oceno 8000 Din, ki dobi tako absolutno večino in s tem obvelja.

Spričo teh predpisov je edinost zastopnikov davkoplačevalcev v davčnih odborih tem bolj potrenba, ker obvelja vedno za davkoplačevalca neugodna ocena, kakor hitro se vsaj trije člani ne sporazumejo za enako oceno.

Navzlic temu pa ne smemo zigubiti upanja, da bo prišlo tudi obrtništvo enkrat na vrsto, da se mu bodo olajšala bremena. Ako se bomo vztrajno in složno prizadevali za svojo težnjo, da se tudi nam preurede davki tako, da bodo ustrezali naši plačilni moči, uspehi ne morejo izostati, ker smo uverjeni, da se merodajni krogi ne bodo upirali našim prizadevanjem, ker se bodo morali prepričati, čim jih detajlno prouče, da so docela upravičena.

Uvrstitev nad 18 let starih vajencev v mezdne razrede.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je odposlala dne 17. junija 1930, pod štev. 703/30 na Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu naslopno vlogo, ki jo v celoti objavljamo:

»Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je poslal vsem delodajalcem okrožnico z dne 24. V. 1930, št. 1304/13—28 sledeče vsebine:

»Po odredbi SUZOR-a z dne 2. IV. 1930, štev. 13.492/1930, se uvrščajo odslej vajenci, stari nad 18 let, v oni mezdni razred, v katerega spadajo po svojem zaslužku. V I. mezdni razred se uvrščajo brez ozira na zaslužek le vajenci do 18. leta starosti. Vsled tega se prizadeti delodajalci vabijo, da najkasneje do 10. VI. 1930 javijo pristojni ekspozituri urada na prijavnici o mezdni izpremembi zaslužek vajencev, starih nad 18 let, z navedbo tudi event. naturalnih prejemkov. One nad 18 let stare vajence, glede katerih ne bi bile predložene v gornjem roku potrebne mezdne izpremembe, bo urad preuvrstil v najvišji, t. j. 12. mezdni razred, po kateri uvrstitvi se bodo predpisovali prispevki do predložitve potrebne mezdne izpremembe.«

Ker smatramo, da ta sklep uglednega naslova ni upravičen prosimo, da uvažujete spodaj navedene razloge, ki upravičujejo naše mnenje.

Eden glavnih razlogov, ki je vodil gospoda ministra za socijalno politiko k reviziji zakona o zavarovanju delavcev, je bila neenotna administracija, ki je ozko zvezana z njeno podražitvijo in je na temelju anket o reviziji tega zakona ter na temelju izjav merodajnih strokovnjakov enotno mnenje, da bi se k poenostavljanju teh poslov med drugim mnogo pripomoglo tudi s tem, da se preide na kategorizacijo posameznih vrst zavarovancev, za katere je seveda to mogoče. To potrebo je uvidel tudi sam Osrednji urad še pred omenjenimi anketami, kar dokazuje njegova okrožnica z dne 5. junija 1928, št. 21.352/28, s katero so uvrščeni vsi vajenci brez ozira na višine plače v en sam, to je v I. mezdni razred. To je bilo upravičeno tako z ozirom na poenostavljenje poslovanja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, kakor z ozirom na to, ker se noben vajenec ne more smatrati kot oseba, ki daje svoje telesno ali fizično moč v najem, marveč kot oseba, katero delodajalec šele vzgaja ali uči za njegov poklic. Vsled tega tukaj ne more biti govora o kakem zaslužku ali naturalnih prejemkih vajencev in se te dajatve ne morejo smatrati kot plačilo ali povračilo za najeto delavno moč, temveč kot prostovoljna darila delodajalca, da vzgoji dobrega bodočega delavca, oziroma pomočnika. Te prostovoljne dajatve se torej ne sme smatrati za nekako odplačilo najete delavne sile, ki sploh ne obstoji, marveč le za olajšavo materijelnega stanja vajenca oziroma njegovih staršev ali vzgojiteljev.

Trditev Osrednjega urada, da so vajenci, ki so starejši od 18 let, ne morejo smatrati za prave vajence, marveč navadne delavce, je popolnoma brez podlage in je v nasprotju z obstoječimi obrtnimi predpisi, ki jasno določajo, da se smatra vajencem brez ozira na število let tako dolgo, dokler traja predpisano dogovorjeni učni dogovor oziroma pgodba. Oseba pa, ki se nahaja v pouku s sklenjeno učno pogodbo, se ne more smatrati za delavca, ker za to ni zakonske kvalifikacije, pa tudi ne za težaka, ker to zabranjujejo obrtni predpisi. Po tem in po obstoječih zakonih, kakor tudi po logiki, ki je temelj vsakemu zakonu, ne more biti med osebami, ki se zakoniło uče kake obrti, v nobenem slučaju kake delavne razlike, brez ozira na njih starost.

To so razlogi, ki govore proti omenjenemu sklepu Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Vsled tega prosimo ugledni naslov, **da ta sklep razveljavi** in da ostane pri svoji okrožnici z dne 5. junija 1928, št. 21.352/28, t. j., da vsi vajenci brez ozira na dajatve ali število let pripadajo v I. mezdni razred, kakor je to osnovano na obstoječih zakonskih predpisih.«

Upamo, da bo imela ta povsem utemeljena in umestna spomenica zaželjeni uspeh.

Adolf Žlindra, Litija:

čevljarskemu obrtništvu v pomislek.

V času splošnega pomanjkanja dela se nam nudi prilika, da razmišljamo, kako bi se nam položaj zboljšal. Kakšnih ukrepov naj bi se posluževali? Ali naj svoj že itak skromen zaslužek zmanjšamo, da pridobimo na delu, ali naj stremimo vedno bolj ustreči našim in ne še našim odjemalcem? Možnost je lahko dvojna: Uveljaviti svojo sposobnost in na naše zmožnosti opozoriti vsakega, ali pa dobro se spoznati z blagom in kupiti po čim nižji ceni najprimernejše in najboljše in končno pridobiti še znanja za okusno izdelovanje po današnjih željah ljudstva. —

Kako pa do tega priti?

Širom naše Slovenije se obrtništvo naše stroke energično zanima za vse najnovejše praktične metode o izdelavi obutve vseh vrst. Tu smatram najpreje potrebo omeniti strokovni tečaj za izdelavo gornjih in spodnjih delov ter o načinu popolne izdelave normalnega kakor tudi abnormalnega našega proizvoda.

Naš program bodi: Že pri vzgoji naraščaja moramo zastaviti, da dobimo dobro izurjene pomočnike, popolnoma zmožne v izdelovanju vseh v našo stroko pripadajočih del. Le tako pridemo tudi do prvovrstnih in vestnih mojstrov. Mojstri pa postanimo boljši trgovci kakor smo sedaj. Treba, da znamo svoje delo boljše prodajati. Glede nakupa usnja, sirovin ter vse v to stroko spadajočega blaga je treba vedeti, pri kom kupujemo boljše. Poiščimo si res prave trgovce, ki imajo v zalogi vseh vrst dobrega blaga po najugodnejših pogojih.

Uvidel sem sam, da obstoji pogreška in se pospešuje nesolidnost, ako ne znamo upoštevati kupčijskih pogojev.

V krajih, kjer nas je več početnikov ter kupujemo z manjšimi zneski blago, pridimo skupaj, eden k drugemu, zložimo skupen denar ter kupimo skupno v večji množini. Tako nam bo prišlo blago ceneje v naše zadovoljstvo in korist.

Dokler ne bomo postopali na preje opisani način, ne bomo imeli obrtniki, osobito ne začetniki, pravega ugleda kakor bi ga lahko imeli in tudi zaslužili, ampak vedno bolj bodo razna tovarniška industrijska podjetja ljudstvo pridobivala in s svojimi tovarniškimi izdelki izpodrinila naš ročni izdelek.

Kot zavedni mojstri se držimo vedno načela in bodimo prepričani, da je treba čas izkoristiti in da bo sistematično delo in samoizpopolnitev rodila za nas uspeh. Naš klic bodi: »Tu smo mi, pridite k nam, postrežbo jamčimo!«

Za skupne cilje pa je treba skupnega dela, ker le v slogi je moč in popolen uspeh. — Zato apeliramo na vse čevljarske mojstre, da povzdignemo malo obrtništvo v tesen medsebojni stik in pomoč v lastnem interesu, da z jekleno voljo izvajamo delo, katero nas bo storilo močne, da se naš stan in položaj povzdigne do one višine, ki mora ustrezati nam kakor tudi našim konzumentom.

Ivan Rebek, Celje:

Naprej!

Dne 1. junija t. l. započeto delo kovinarjev v Ljubljani, naj se skrbno in previdno dovede do uresničenja, to je da produktivne zadruge kovinarjev. Da bo vsak, ki hoče pri tej organizaciji sodelovati, ali biti član zadruge, nekoliko orientiran, preden se bo odločil za pristop, podam v naslednjih vrsticah svoje mnenje, ki pa se tudi lahko spremeni, če predlaga kak strokovnjak boljšo rešitev.

Produktivna zadruga kovinarjev naj obstoji iz kovačev, ključavničarjev, mehanikov, kleparjev iz cele Dravske banovine. Sedež zadruge naj bi bil v Ljubljani. Ista zadruga vodi vse administrativne posle. Zadruga ima preskrbljene vse potrebne risbe v vseh detajlih vsakega predmeta in stroja. Načelstvo zadruge vpraša v prvem početku svoje člane potom okrožnic, za kake vrste strojev ali stroja se kdo zanima za izdelavo in koliko na leto. K tej okrožnici naj bi bile priložene slike posameznih strojev v obliki cenika. S tem bi imela zadruga pred seboj svojo produktivno možnost.

Vodstvo zadruge bi potom reklame, ali tudi potnikov nabiralo naročila ter jih dalo v izvršitev članu, ki se je zavezal napraviti delo. Izvršeno delo bi dotičnik odposlal naravnost naročniku na svoj lasten račun, tako da bi zadruga z izgotovljenim predmetom sploh ne imela posla.

Cene izdelkom bi določala za druga po točni kalkulaciji strokovnjakov. Potrebne surovine in polfabrikate, izvzemši lesa, bi po svojih lastnih modelih preskrbovala zadruga, ki bi jih za primerno ceno prodajala svojim članom.

To bi bila glavna naloga te za druge. Povdarjati moram, da je to tem lazje izvedljivo, ker bi noben clan zadruge nič več ne investiral v svoje podjetje, ker ima že vsak potrebno orodje.

Še nekaj pripomb. Povečini je več ali manj vsaka zadruga, če ne enemu pa drugemu kamen izpodtike in to večinoma le trgovcem. V tem slučaju je pa položaj popolnoma drugačen. Kajti surovine, katere bi zadruga prodajala le svojim članom, zdaj trgovci itak ne prodajajo in jih niti v zalogi ne morejo imeti. Kaj takega zamore vršiti edinole zadruga. Po drugi strani pa bi bili trgovci na boljšem, ker bi zamogli blago preje dobiti in morda tudi še cenejše. Morebiti bi bilo umestno, da se omogoči pristop k zadrugi tudi trgovcem, kar bi okrepilo zadružni kapital.

Da se torej ta zamisel v primernem tempu nadaljuje, bi bilo treba angažirati za to akcijo obe zvezi obrtnih zadrug ter primerno število strokovnjakov. Poleg strokovnjakov naj bi bila v odboru oba predsednika ali njihova namestnika teh zvez. Ukreniti je tudi vse potrebno, da se temu zadružnemu gibanju pridruži tudi Zbornica TOI, kakor tudi Urad za pospeševanje obrti, ter se naprosijo za udeležbo na sejah. Po dovršitvi teh predpriprav skličeta zvezi sporazumno tak pripravljalni odbor na prvo sejo. K vsem sejam pripravljalnega odbora naj bi se tudi povabilo zadružnega nadzornika g. Založnika. Potne stroške in druge osebne izdatke za prvo sejo naj bi nosile obe zvezi. Ker sem mnenja, da Urad za pospeševanje obrti in pa Zbornica TOI ne bosta zavzela odklonilnega stališča v tem važnem zadružnem vprašanju, bi do ustanovitve zadruge te dve gospodarski instituciji financirali ta najnovejši obrtniški pokret. Vse drugo za nadalje bi bilo delo pripravljalnega odbora.

Pristopajte k Obrtniški Samopomoči!

Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, pritličje.

Kaj je novega

Borzna poročila. Tuje valute so stale v prošlem tednu v dinarjih: Berlin (nemška marka) 13·50, Budimpešta (pengö) 9·90, Curih (švicarski frank) 10·96, Dunaj (avstrijski šiling) 7·98, London (angleški funt) 274·94, Newyork (dolar 56·48), Pariz (francoski frank) 2·22, Praga (čehoslovaška krona) 1·68, Trst (italijanska lira) 2·98.

Panika na newyorški borzi, katere predznaki so se kazali zadnje dneve, je izbruhnila z uveljavljenjem nove carinske tarife, ki preti izzvati pri evropskih in južnoameriških državah hud odpor in omejitev ameriškega izvoza, v torek 17. t. m. s tako silo, da so znašale izgube na vrednostnih papirjih v pol ure 200 milijard dinarjev.

Uveljavljanje ameriške carinske tarife je izzvalo v Franciji tolik odpor, da se že grozi z represalijami predvsem z ustavitvijo odplačil vojnih dolgov.

Konferenca radi obrtnega zakona v ministrstvu trgovine in industrije se za enkrat še ne bo vršila in je tozadevna vest oficijozne »Avale« za enkrat še preuranjena.

Podpore iz državne razredne loterije se bodo obrtnikom v bodoče podeljevale le v izjemnih slučajih, ko je delo dotičniku v občo korist ali če snuje novo obrt ali nove metode dela.

Jugoslavija in Francija sta glasom vesti iz Pariza intervenirali v Rimu zaradi protifrancoskih in protijugovanskih demonstracij v Bariju, kjer so demonstranti napadli naš konzulat in zažgali našo in francosko državno zastavo.

Banovinski tujskoprometni svet s posebnim izvršilnim odborom, v katerem pa pogrešamo predstavnike naše najuglednejše gospodarske korporacije Zbornice TOI, je imenoval po časopisnih vesteh g. ban inž. Dušan Sernec.

Nove sodne takse vsebuje zakon, ki je bil pravkar objavljen v »Službenih Novinah« ter določa, da se takse plačujejo v kolekih, v gotovini pa le pri višjih zneskih, kar lahko dovoli finančni minister.

V Dravski in Vardarski banovini so najvišje banovinske doklade na državne davke in sicer po 40%, dočim so druge nižje, tako n. pr. v Savski (zagrebški) banovini in nekaterih drugih po 20%.

Pravilnik o poslovnih dajatvah pri izvozu, ki bo v glavnim obremenil trgovino, obrt in industrijo in gozdarstvo se pravkar izdeluje v ministrstvu trgovine in industrije.

Garancijo za štirimilijonsko posojilo Društva »Trgovska akademija« v Ljubljani za zgradbo poslopja za trgovsko akademijo je sklenil prevzeti na zadnji seji občinski svet ljubljanske občine.

Metlika dobi električni tok iz Karlovca, s čemer bo v znatni meri odpomagano tudi potrebam tamošnjega obrtništva ter bo tudi mnogo pripomogla k razvoju obrta in industrije v Metliki in bližnji okolici.

Avstrija in Madžarska sta pravkar podpisali dodatno trgovinsko pogodbo, v kateri pristaja Madžarska na povišanje avstrijskih carin na žito in moko.

Miroljubnost Amerike v praksi dokazuje naročilo 322 novih vojnih letal za bombardiranje, ki ga je izvršil ameriški mornariški oddelek.

Izpremembe na rumunskem prestolu po izjavah ministrskega predsednika Mania ne bodo imeli za posledice izpremembe rumunske zunanje politike.

Velike sokolske slavnosti s telovadnimi nastopi vojaštva so se vršile v nedeljo v Beogradu ob ogromni udeležbi občinstva.

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov je praznovalo prošlo nedeljo petdesetletnico svojega obstoja.

Indija je po svojem delegatu na mednarodni konferenci dela prosila za mednarodno zaščito in intervencijo.

Obisk italijanskega zunanjega ministra v Varšavi je izzval pozornost in vznemirjenje tudi v Nemčiji, ki se je baje vsled tega obrnila že do italijanske vlade za pojasnila.

MEDIĆ-ZANKL
tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)
d. z o. z.
Centrala v Ljubljani ★ Lastnik Franjo Medic
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: lanено olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Merski" in sploh vse v barvarske stroke spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežbi

Fr. Gradišar, Nova vas pri Rakeku:

Zatiranje šušmarstva.

Marsikateri zaveden obrtnik, katerega več ali manj oškoduje šušmarstvo, se upravičeno vprašuje, kako rešiti ta pereči in ukoreninjeni problem in zatreti to nadlego obrtnega stanu. Toda jasno je, da vsak sam zase ne more opraviti ničesar. Pa bo kdo ugovarjal: »Saj so tu zakoni!« — Res je to, ali šušmarji delajo često na tako rafiniran način in skrivaj, da jim je po zakonu, kakor ga imamo sedaj pri nas, le težko priti do živega. Zato bo treba obrtne predpise in njihovo izvajanje preurediti tako, da šušmarji ne bodo mogli izigrati zakona ter se legalnim obrtnikom še posmehovati, če jih ovadijo.

Ker pa to ni samo vprašanje posameznika temveč, skupnosti, moramo vsak po svojih močeh sodelovati. Le skupni nastop bo sila, katere se bodo šušmarji bali in naš skupen glas se bo bolj slišal in upošteval na merodajnih mestih.

Potrebno je, da se obrtništvo pogosteje sestaja na skupne zadružne sestanke. Tako bi se mogli marsikaj koristnega razgovarjati ter sklepati o stvareh, ki bi naj jih nato izvedla zadruga in naša Zveza obrtnih zadrug.

Obrtnik, posebno začetnik, se ima boriti z velikimi težkočami. Trda in dolga so leta učenja in pomočništva. Šušmarju tega ni treba. Posebno številni in malemu obrtu škodljivi so samouki. Če le malo zna popraviti ali narediti kakšno stvar, brž se ponuja in ker ne plača davkov, seveda za slepo ceno pri tem pa izvrši dela le površno, nestrokovnjaško in slabo. Tako sta oškodovana dva, obrtnik za delo, in naročnik za slab izdelek ali ceno, največkrat pa za oboje.

Ako bi bili gospodarji, ko izročajo delo takim šušmarjem (posebno na deželi), podučeni, bi bilo lahko v mnogem dosti bolje. Zato je treba, da obrtniki stalno opozarjamo javnost na škodo, ki jo utrpi, ako ne dajo dela usposobljenemu upravičenemu obrtniku.

Le poglejmo, kako strogo se postopa pri točenju alkoholnih pijač. Takoj primejo vsakogar, kdor nima koncesije in plača seveda občutno globo itd. Kako energično in solidarno so nastopili gostilničarji proti neupravičenim točilcem in vidimo da imajo lep uspeh.

Rokodelski obrt je vse premalo uveljavljen in zaščiten. To pa veliko svoji lastni krivdi, ker je premalo stanovske zavednosti in solidarnosti. Po mojem skromnem mnenju naj bi se šušmarjem stopnjema s 100% pri vsakem obrtno policijskem zasledovanju zvišala denarna globa in zaporna kazen. Kazen bo učinkovala le, če bo presegala zaslužek.

Kje pa je šušmarstvo najbolj razvito? Gotovo ga je po mestih dovolj, toda na deželi ga je toliko, da malemu obrtniku često ni več izhajati. To posebno občutimo sedaj, ko gre kmetu slabo in ko zato gleda samo na ceno, ne pa tudi na kakovost izdelka. Obrtnik (n. pr. mizar) mora pri svojih izdelkih paziti na trpežno sestavo in preciznost, posebno pri zapiralnih oknih, vratih itd. Gospodarji ki popravljajo ali dajo na novo v izdelavo, bi se morali poučiti in v lastnem interesu zanimati za dobro izvršitev pohištvenih in stavbenih del na svojih zgradbah. Toda ravno v tem oziru mnogo grešijo v prid šušmarjem, sebi pa v škodo. Šele slaba izkušnja ga sčasoma uveri, da je prejel s slabim, tudi podraženo delo.

Svoječasno sem čital v nekem časopisu, kako se zagovarja šušmarstvo po kmetih, češ da se kmetu slabo godi in da je zato treba pustiti, da si z obrtom še postrani kaj zasluži. Priznam, da mora vsak človek živeti. Kakor pa se od obrtnika, ki se mu tudi slabo godi, zahteva, da se mora držati zakona, tako naj to velja tudi za druge stanove.

Povedal sem samo nekaj misli glede šušmarstva. Tovariši obrtniki naj sedaj sami presodijo. Prepričan sem, da bo vsak uvidel, da nam ne preostane drugega, kakor da se oprimemo svojih stanovskih organizacij in da še krepkeje izstopimo za svoje pravice. Predvsem je treba, da se brigamo tudi za svoje stanovsko glasilo »Obrtnik Vestnik«, da bomo vsi poučeni kaj nam je ukreniti in kako si moramo pomagati, da dosežemo cilj, ki nam je potreben za napredek in povzdigo našega stanu.

I. Mihelčič star.

O elektrifikaciji Dravske banovine.

(Nadaljevanje.)

Uprava graščine Boštanj je ustanovila v letu 1929. elektrarno, koje delazmožnost znaša 35 KW. Tok je vrtilni in ima napetost 220 voltov. Elektrarna oddaja svoj tok krajem Boštanj in Sevnica ter ima 60 odjemalcev. Instaliranih je 1200—1300 žarnic.

Isto leto si je zgradil lesni industrijalec g. Pogačnik pri škofjeloškem kolodvoru elektrarno, koje delazmožnost znaša 100 KW. Tok je vrtilni. Polovico energije porablja za svoj obrat, nekaj toka ima oddanega, drugi je pa še na razpolago.

V tem letu je bila zgrajena tudi elektrarna direkcije državnega rudnika v Velenju, koje delazmožnost znaša momentano 2000 KW, vendar je pričakovati še večjega razmaha. Začasno oddaja svoj tok Šoštanju in okolici rudnika Velenje. Z letom 1930. pričenja oddajati svoj tok Kranjskim deželnim elektrarnam v razprodajo.

V letošnjem letu se ustanavlja elektrarna Meščanske korporacije v Kamniku, ki bo oddajala svoj tok mestu Kamnik in okolici. Ker elektrarna še ni dovršena, ne moremo podati točnejših podatkov. Obveščeni smo le, da bo delazmožnost elektrarne znašala 100 KW in bo proizvajala izmenični tok.

Poleg naštetih elektrarn oddaja tudi Konzorcij v Laškovi vasi električni tok, katerega dobiva iz predilnice pri Sv. Pavlu pri Preboldu.

Našteli smo le električne zadruge in elektrarne, od katerih smo prejeli podatke, ali katere so bolj znane. Radi pregleda hočemo v končnem članku prihodnjič podati sumarni zaključek o naštetih obratih.

Iz organizacij

»Obrtniška Samopomoč« zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ul. 10, pritličje levo, naznanja sledeče smrtne slučaje: Gostej Martin, Planina-Sevnica; Urbar Ivan, Rakek; Škulj Josip, Vel. Lašče; Škrabec Josipina, Ribnica, Dol. Nadalje naznanja in opozarja obrtništvo, da imajo zadruge in društva pristopne izjave na razpolago, če bi jih pa zmanjkalo, zadostuje dopisnica na »Samopomoč, pa jih bode takoj poslala v zahtevanem številu. Pristopajte k obrtniški »Samopomoči«, kajti kolikor dlje kdo odlaša, toliko večja je pristopnina in toliko kasneje se pride do polne podpore.

Strokovna zadruga čevljarjev za sodniokraj Litija opozarja, da se vrši pomočniška preizkušnja za tretje četrtletje v mesecu juliju t. l. Vsi vajenci, katerim poteče učna doba do 1. julija 1930, morajo vložiti prošnjo za pripustitev k preizkušnji z vsemi pripadajočimi listnami in pobotnico o plačanih pristojbinah najkasneje do 1. julija 1930. — Načelstvo.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani obvešča svoje člane, da je zadružna preizkuševalna komisija za vajeniške preizkušnje sklenila, da bo trajala odsihdob ta preizkušnja za praktično delo dva dni. Podaljšanje preizkušnje je bilo nujno potrebno vsled tega, ker vajenec v enem dnevu ne more izvršiti dela, ki naj izpričuje njegovo strokovno popolnost, ki jo mra imeti kot pomočnik. Ker se je v zadnjem času pri preizkušnjah ugotovilo, da ima večina vajencev med učno dobo malo zanimanja za svojo stroko v teoretičnem pogledu, bo komisija tudi v tem oziru pri preizkušnja strožje postopala. Komisija bo izdelala in izdala v najkrajšem času vsem članom za vajence razna strokovna teoretična vprašanja, ki jih bo komisija stavila vajencem pri teoretični preizkušnji in katerih si bodo morali vajenci med učno dobo priučiti.

Zadruga lesnih, kovinarskih in sorodnih strok v Šoštanju je imela dne 1. junija t. l. svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo 99 članov. Odsotnost je opravičilo 26 članov. Občni zbor je otvoril in vodil zadružni načelnik g. Ivo Novak. Podal je pregledno poročilo o zadružnem delovanju v prošlem letu, iz katerega povzamemo, da šteje zadruga 137 članov, in sicer: kovačev 25, ključavničarjev 5, kleparjev 4, sestav. strojev 1, mizarjev 25, kolarjev 15, pletarjev 2, žagarjev 42, slikarjev 6, cementarjev 3, lončarjev 1, opekarjev 5, kopanje zemlje za barvo 2 in mostnih tehtnic 6. Obrt je prijavilo 23 članov, odjavilo jih je 20 članov. Prijavljenih 88 pomočnikov, odjavljenih pa 68, zaposlenih je še 20 pomočnikov. V letu 1929 se je vpisalo 25 vajencev, oprostilo pa 22 in sicer: kovačev 7, ključavničarjev 5, kleparjev 1, mizarjev 7, kolarjev 2. Ti so prestali preizkušnjo z dobrim, deloma prav dobrim uspehom. Izvršila se je zadružna revizija po obratih radi prijavljanja in odjavljanja pomočnikov ter iskanju šušmarjev, ki so v našem zadružnem okolišu jako številni. Revizija je imela nepričakovan uspeh. Saj se je moralo napraviti 26 ovadb radi šušmarstva. Letošnji občni zbor je sklenil obligatorno naročilo »Obrtnega vestnika«, kateri naj ne bi manjkal nobenemu obrtniku za njegovo izobrazbo. Članstvo je izreklo prošnjo na uredništvo Obrtnega vestnika, da naj bi v bodoče prinašal za vse stroke poučne in informativne članke, kar upamo, da se bo ugodilo. Na gozdarsko-lovski razstavi bo razstavil svoje predmete naš član M. F. Ornik iz Šoštanja in sicer pletarsko stroko novejšega stila. — Ob pol 13. uri se je občni zbor zaključil s pobiranjem članarine za l. 1930, ki znaša letos 50 dinarjev, enako kakor lansko leto. Popoldne se je vršil istotm občni zbor Obrtnega društva, ki pa ni bil predobro obiskan, ker se naše obrtništvo ne zaveda v dovoljni meri svoje stanovske prostovoljne organizacije, katera pa mu je neobhodno potrebna. Kljub temu pa je zborovanje uspelo prav lepo.

Razno.

Guštanj. Dne 25. majnika se je z razstavo vajenških šolskih izdelkov zaključilo šolsko leto na tukajšnji obrtni nadaljevalni šoli, ki je bila ustanovljena pred štirimi leti. Uspehi, ki so jih učenci dosegli, so prav zadovoljivi, nekateri zelo dobri, kakšne vajence si je pač mojster zbral in kolikor se je brigal za njih nadaljnjo izobrazovanje. Zanimanje za obrtno šolo je med tukajšnjimi obrtniki vedno večje, kar je na lep način pokazala prostovoljna zbirka prispevkov za vzdrževanje šole, ki sta jo uvedla za napredek šole najagilnejša obrtnika g. Jamšek Robert in Mihael Zavodnik. Velika zasluga, da more tako dobro uspevati, gre tudi tukajšnjemu jeklarniškemu podjetju, prav posebej pa njegovemu ravnatelju g. S. Losberau-u. Tudi jeklarna je bila z uspehi šole zelo zadovoljna in je učiteljstvo šole, g. Janko Gačnik, g. ing. Grazijanski ter g. Gabršček, želo obilo pohvale. O binkoštih so absolventi šole napravili izlet v Ljubljano, kjer so posebno na velesejmu videli mnogo zelo zanimivega in koristnega. Posebno se je mladi obrtniški in jeklarniški naraščaj zanimal na velesejmu za mizarske izdelke in za razne stroje. Z boljšo izobrazbo zremo obrtniki tudi boljši bodočnosti nasproti.

Krojaški prikrojevalni tečaj v Novem mestu. Zavod PO Zbornice TOI priredi v Novem mestu tritedenski celodnevni prikrojevalni tečaj za krojače, in sicer v času od 7. julija do 16. avgusta t. l. Pristojbina za tečaj znaša Din 100·—. Vsak udeleženec se mora prijaviti obenem s pošiljatvijo zneska Din 100·— neposredno Zavodu PO Zbornice TOI v Ljubljani najkasneje do 25. junija t. l.

Predavanje o novodobni umetnosti prodaje in kupčijske reklame. Zavod PO Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je priredil v sredo, dne 18. t. m. ob 20. uri zvečer v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti predavanje o moderni reklmi in o novodobni umetnosti pridobivanja odjemalcev. Predaval je znani strokovnjak na polju reklamne vede in profesor Visoke trgovske šole v Berlinu g. A. W. Blau. Pri današnji ostri konkurenci in moderni tehniki prodaje je za vsakega trgovca, industrijca in obrtnika velike vrednosti, da pozna novodobne načine reklame in sredstva, s katerimi more najuspešnejše opozoriti kupce na svoje blago in tvrdko. Predavanje je spremljal z okroglo 100 skioptičnimi slikami.

Lep čin pozornosti. Ravnateljstvo Obrtne banke v Ljubljani je sklenila, da se ima iz vsakoletnega čistega dobička izločiti znesek Din 5000·— v to svrho, da se iz istega izplačajo ob zaključku šolskega leta najboljšim obrtniškmi vajencem, kateri z odličnim uspehom dovršijo šolski uk na obrtni nadaljevalni šoli in prestanejo pomočniško preizkušnjo, pohvalne nagrade po Din 100·— in Din 50·—. Izplačilo se izvrši v obliki hranilnih vlog, ki se zamorejo realizirati šele po poteku 2 let, s čimer se vajenec obenem navaja k varčevanju. Morebitni neizrabljeni prebitki se zbirajo v posebnem skladu, iz katerega se bodo podpirali potrebni obrtni naraščajniki za izpopolnitev strokovne izobrazbe v inozemstvu. Na področju bivše mariborske oblasti je Obrtna banka po posredovanju Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru 21 obrtnim nadaljevalnim šolam izročila

41 takih nagrad za odlične vajence prošlega šolskega leta. Ravnateljski sklep našega odličnega domačega zavoda bo z odkritim veseljem pozdravilo vse zavedno obrtništvo, kateremu je na srcu strokovni in kulturni napredek naraščaja.

Debelinske mere. Debelinske mere, katere se sprejemajo v uradni pregled in žigosanje, morajo ustrezati vsem uradnim zahtevam in biti izdelane točno po uradnem načrtu. Vse druge mere so za javni promet zabranjene in se ne smejo niti prodajati, niti porabljati v javnem prometu. Načrt debelinskih mer, katere se sprejemajo v uradni pregled in žigosanje, je interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ob običajnih uradnih urah.

Dobave.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 20. junija t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov držajev za krampe in lopate, 45.000 kg negašenega apna, 10.000 kg bukovega oglja in 10.000 kg kovaškega plinskega koksa; do 24. junija t. l. glede dobave 40.000 komadov zidne opeke, 5000 komadov strešne opeke, 1000 komadov žlebakov, 2000 komadov zarezne strešne opeke, ca. 800 komadov čopičev, 3000 m² strešne lepenke, 500 kg svinca, 200 kg spajalnega kositra, 2000 kg cinkove pločevine, 2000 kg pocinkane pločevine in 1700 kilogramov žičnikov. — Strojni oddelek direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 24. junija t. l. ponudbe glede dobave balat-jermen, vijačnih spojk ter glede dobave 2000 kilogramov gnetilnega mašilnega materijala; do 26. junija t. l. glede dobave matic, zakovic, podložnic za vijake, vijakov in zatikačev.

Prodaja starega železa, pločevine, gumijastega blag in lesenih sodov. Dne 1. julij t. l. se bo vršila pri Auto-komandi IV. armijske oblasti v Zagrebu ustmena licitacija glede prodaje 26.685 kg starega železa, 2585 kilogr. stare pločevine, 3105 kg starih gumijastih delov in 304 komadov starih lesenih sodov od masti in olja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

Prodaja vreč. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. julija t. l. ponudbe glede prodaje 2000 komadov vreč od moke. — (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobave. Direkcija drž. rudnika Breza sprejma do 20. junija t. l. ponudbe glede dobave žag; do 26. junija t. l. glede dobave meril za prage, tračnih žebljev, 1000 kg vijakov za tračnice itd. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. junija t. l. ponudbe glede dobave 28 m verig, 800 m plinovih cevi in 400 kg kalcijevega kamna; do 30. junija t. l. pa glede dobave ročnih gasilnih aparatov, automatičnih razklopilcev za vodne črpalke, 2500 komadov podložnih plošč, 5000 komadov stezačev in 5000 komadov tirefond - vijakov. — Direkcija drž. rudnika Ljubija sprejema do 23. junija t. l. ponudbe glede dobave 60 m vrvi iz konoplje. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 24. junija t. l. ponudbe glede dobave 4 vagonov pšenične moke. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 26. junija t. l. ponudbe glede dobave slamnic, odej in rjuh. Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik (Srbija) sprejema do 26. junija t. l. ponudbe glede dobave 230 m jamskega kabla. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 27. junija t. l. ponudbe glede dobave raznega usnja za sedlarje ter glede dobve strokovnih časopisov in knjig. Gradbeni oddelek železniške direkcije Bograd sprejema do 30. junija t. l. ponudbe glede dobave cevi, sadre, žice itd. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 24. junija t. l. pri Direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave gradbenega lesa; dne 25. junija t. l. pa glede dobave jekla in bakrenih plošč. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 24. junija t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave avtomobilnih šasij; dne 26. junija t. l. pa glede dobave raznih strojev. (Predmetna oglasa sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani pogoji pa pri omenjenem oddelku.) Dne 24. junija t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave ognjegasnega materijala. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.) — Dne 25. junija t. l. se bo vršila pri Direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani pismena dražba glede dobave 100 komadov pisemskih nabiralnikov. (Pogoji so na vpogled pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41.)

Oddaja adaptacijskih del na poslopju vojašnice Kralja Petra I. V. O. v Celju se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 26. junija t. l. pri Inženjerskem oddelku Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, načrti in predračuni pa pri omenjenem oddelku.)

Prodaja stare plačevine. Dne 21. junija t. l. se bo vršila pri Dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani direktna pogodba glede prodaje 1000 do 1500 kg stare pločevine.

Dobave. Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 26. junija t. l. ponudbe glede dobave vijakov z maticami in žice. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. junija t. l. ponudbe glede dobave manometrov, armatur, ventilov, gumijevih tesnilk itd. — Dne 2. julija t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zeumnu ofertalna licitacija glede dobave 1980 komadov zabojev za sanitetni materijal. (Ogls je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem skladišču.)

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4 — PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508 — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051 — Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno više

VARILNE APARATE
„GRIESOGEN“
in vse razne potrebščine za AVTOGENSKO VARENJE ima vedno na zalogi
Feliks Toman ml.
Ljubljana, Resljeva cesta štev. 30

Kupujte pri domačem obrtniku!

IVAN FIGAR
LJUBLJANA
Gosposvetska cesta. Vošnjakova ulica št. 6
(v bližini restevracije „Novi Svet“)
Zaloga, izdelovanje in popravila vsakovrstnih pil (turpija) in raspel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.
Pri večjem naročilu primeren popust.
Plačam enostransko tovornino.

Železnina orodje, okovje itd.
Porcelan
Steklenina
BOGDAN ŽILIČ
LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Figovca)

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izberi zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. — Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.
Ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4

L. Mikuš, tvornica dežnikov

Ljubljana
Mestni trg 25
Ustanovljeno 1830
Skrbno izdelovanje!
Največji izbor!
Najnižje cene!
Preobleke! Popravila.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE
dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Za konsorcij »Obrtnega Vestnika« Ivan Mihelčič. Urednik Ivan Lombar. — Tiskarna »Merkur«, trg.-ind. d. d. (predstavnik O. Michálek), Vsi v Ljubljani.